

MEMO

Aan Eerste Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissies voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving en voor Economische Zaken en Klimaat/Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Van Camille van der Harten – Directeur

Datum 24 februari 2023

Betreft Position Paper Omgevingswet – GeoBusiness NL

Kenmerk CvdH/Me2023007

GeoBusiness NL

GeoBusiness NL is de brancheorganisatie voor bedrijven die werken met geo-informatie. Geo-data, informatie en technologie is een onmisbaar onderdeel, niet alleen van het DSO, maar van de gehele Omgevingswet (OW).

De bedrijven die zijn aangesloten bij onze vereniging zijn softwareontwikkelaars, leveranciers en adviseurs. Geo komt voor in de hele keten, van planvorming tot vergunningscheckers en toegespitste tooling, tot omgevingsloketten voor burgers en bedrijven (de drie ketens van het DSO, van plan tot publicatie, idee tot afhandeling en vraag tot informatie) en is cruciaal voor het behalen van de doelstellingen van de OW. Als geo-bedrijfsleven zijn wij straks ook gebruiker van het DSO. Daarom zijn wij met onze leden niet alleen actief in de leverancieroverleggen met betrekking tot de totstandkoming van het DSO, maar ook in overleggen die gericht zijn op het gebruik van de OW en het DSO, zoals het Netwerk Overleg Gebruikers (NWOOG).

Ook zijn wij lid van MKB-NL en sluiten ons aan bij de standpunten van VNO-NCW en MKB-NL.

De voortgang stelselherziening Omgevingsrecht, status DSO en onze visie

GeoBusiness NL heeft in het najaar van 2019 in zowel de Eerste Kamer als de Tweede Kamer haar visie mogen geven op de uitvoerbaarheid van de OW en de werking van het DSO met het oog op de haalbaarheid van 1 januari 2021 als datum voor inwerkingtreding. We zijn nu bijna vier jaar verder en wij moeten vaststellen dat onze visie en advies nauwelijks is gewijzigd.

Net als in 2019 zijn wij nog steeds van mening dat verder uitstel moet worden voorkomen. We mogen ons gelukkig prijzen dat ondanks het feit dat de inwerkingtreding een aantal keer is uitgesteld, met de daarbij behorende onzekerheid, dit niet heeft geleid tot het afhaken van belangrijke sleutelspelers in het proces, waaronder de geo-leveranciers.

De dynamiek van veranderingen is blijvend, maar we zijn er klaar voor en kunnen inspelen op mogelijke problemen. In 2019 was ons advies om vast te houden aan de invoeringsdatum 1-1-2021, gekoppeld aan een geleidelijke of gefaseerde overgang. Dit advies is anno 2023 nog steeds hetzelfde, nu met de datum 1-1-2024. Het is belangrijk dat er duidelijkheid is over de datum van inwerkingtreding. Wettelijke druk zal ervoor zorgen dat alle betrokken partners de urgentie beseffen. Met name gemeenten zullen prioriteit gaan geven aan de OW en budgetten en capaciteit beschikbaar stellen. Hierdoor kunnen we samen aan de slag.

We kunnen niet voorkomen dat er opstartproblemen en kinderziektes zullen zijn. Meer testen en oefenen is geen garantie dat we dit kunnen vermijden. Echter, aan de slag gaan en problemen en knelpunten snel oppakken is een verantwoorde aanpak.

Daarom willen wij dat de OW op 1 januari 2024 in werking treedt. Verder uitstel moet worden voorkomen, want nog een keer uitstellen zal het vertrouwen in een definitieve inwerkingtreding van de OW verder onder druk zetten. GeoBusiness NL en haar leden beseffen dat we te maken hebben met een complex proces, dat er ondanks deze complexiteit heel veel goed gaat, maar dat er ook nog punten te verbeteren zijn. Als er rekening wordt gehouden met deze complexiteit, en er gezorgd wordt voor alternatieve scenario's bij de inwerkingtreding, zien wij een inwerkingtreding op 1-1-2024 met vertrouwen tegemoet.

Samengevat ons advies:

1. Stel de inwerkingtreding van de OW op 1 januari 2024 definitief vast. Onderzoek waar nodig alternatieven in de vorm van een gefaseerde of hybride invoer. Enkele voorbeelden zijn:
 - Geef het DSO-SWF officieel vrij en kijk of het DSO al deels kan worden ingezet.
 - Maak het opstellen en werken met omgevingsplannen geen showstopper.
 - Voor wat betreft uitvoerbare regels: beperk je tot waar het kan, nuttig en verantwoord is. Laat 100% dekkende regels vooral los en investeer in plaats daarvan in een samenwerkings- en participatieomgeving. Hier ligt voor het DSO veel complexiteit en hiervoor zijn er alternatieve oplossingen.
 - Maak gebruik van kennis en ervaring uit het subsidiedomein (b.v. Uniform Subsidie Kader (USK)). Daar is veel ervaring en zijn soortgelijke problemen rondom loket en complexiteit al opgelost.
2. Heb vertrouwen in de markt. Onze leden, de leveranciers, zijn er klaar voor. Zorg wel voor een goede rolverdeling en samenwerking met de markt – zodat de overheid zich kan concentreren op haar taak om gezagen te stimuleren en om data beter beschikbaar te stellen.
3. Organiseer nog meer centrale financiële ondersteuning om de educatie van de gezagen te stimuleren.
4. Zorg voor (extra) budgetten om kinderziektes en opstartperikelen op te vangen.
5. De overheid (Politiek en Bestuur) moet alles op alles zetten om ervoor te zorgen dat de OW op 1 januari 2024 in werking treedt en burgers en bedrijven vergunningen kunnen aanvragen en meldingen kunnen doen. Maak goede afspraken en zorg ervoor dat de standaarden zoals die nu zijn gedefinieerd niet meer wijzigen voor de inwerkingtreding. Maak de inwerkingtreding van de wet niet afhankelijk van het DSO, maar zorg ervoor dat het DSO op 1 januari 2024 voldoende werkt!